

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nummer per år.
Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Inger Hammer, Anders Källström, Barbro Posse, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Ulla Myhrman

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl 10.00--12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:	(bostadstelefon)
Malin Åkerblom, ordförande	018-32 07 34
Bertil Eriksson, vice ordf.	018-13 65 20
Ingegerd Appelgren	018-30 15 69
Kerstin Backström	018-37 74 46
Gudrun Bäckström	018-36 65 21
Cecilia Fredhammar	0730-38 88 35
Amelie Hjelmstedt	018-20 89 28
Margareta Knutson	018-26 10 16
Caare Smith	018-32 41 48
Mia Virving	018-38 52 01
Ingrid Åberg	018-13 63 36

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: Webbredaktionen
Foto: Inger Hammer

Året som gått

Årsmötet närmar sig och det är tid för mig att som ordförande i Uppsala Senioruniversitet se tillbaka på det år som gått. Ett arbetsamt år men ett år med många underbara, nya bekantskaper och med stort utbyte av det arbete som jag lagt ner. I årsredovisningen, som kan studeras i detta nummer av Medlemsbladet, ges en översiktlig information om vad som under året förekommit. Med nödvändighet blir det bara ett skrap på ytan men de medlemmar som deltagit i våra aktiviteter vet av egen erfarenhet att stora insatser varit nödvändiga från många håll för att kunna skapa och genomföra vårt omfattande program. För detta vill jag här framföra ett varmt tack till alla engagerade medarbetare.

Jag vill också tacka alla de medlemmar som genom sitt deltagande i verksamheten givit oss de ekonomiska förutsättningarna för vårt program och som genom sin medverkan i olika aktiviteter också hjälpt till att skapa en stimulerande och på många sätt utvecklande vardag för sig själva och övriga deltagare. Det är min övertygelse att Uppsala Senioruniversitet fyller en viktig funktion som förmedlare av ny kunskap och vidgade vyer och som socialt kontaktnät. Det är också min förhoppning att många pensionärer även framgent kommer att se Uppsala Senioruniversitet som en självklar del av sin tillvaro.

Ulla Myhrman
ordförande

Medlemsbladets redaktion söker medarbetare

Medlemsbladet är en av Senioruniversitetets kanaler för kommunikation. Bladet kommer ut fem gånger per år. Nr tre och nr fem innehåller USU:s program. Övrigt material består av information om resor och studiebesök, intervjuer, artiklar om USU:s verksamhet med mera.

Är du intresserad av att skriva, fotografera och arbeta redaktionellt så hör av dig så snart som möjligt per mejl eller telefon till Medlemsbladets redaktion. E-post: barbro.posse@bredband.net, telefon 018-51 70 96 eller till Senioruniversitetets sekretariat: usu@folkuniversitetet.se, telefon 018-24 35 01.

**Nästa nummer av tidningen utkommer den 4/5
Manusstopp 6/4**

Resor och studiebesök

Resor som kan ha rest- eller återbudspatser:

Jordanien – Gästfrihetens land
2 – 9 april. Se Medlemsbladet nr 4, 2010

Greve Ory av Rossini – Opera i Folkets hus Heby 9 april

Medeltidskyrkor i Uppland
med Jörn Johansson, 1 juni

Rigoletto och Peter Grimes Opera i Oslo, 8 – 10 juni. Se Medlemsbladet nr 5, 2010 och kontakta sekretariatet för information.

Ev. resor i anslutning till serier och cirklar (t.ex. Riga, Bryssel, Tyskland, Frankrike). Kontakta respektive serie/cirkelledare.

Onsdag 23 mars

En familj

August: Osage county

Dramaten, Stockholm

Tracy Letts tragikomiska familjedrama snuddar vid fars, där bitter cynism varvas med en djup längtan efter kärlek. Pjäsen är full av färgstarka karaktärer och bjuder på en sällsynt skådespelarfest. I rollerna: Marie Göranson, Börje Ahlstedt, Jan Malmström m.fl. Tracy Letts belönades med Pulitzers dramapris 2008. Marie Göranson fick SvD:s Thaliapris 2010.

ANMÄLAN

Första anmälningsdagen kan du anmäla dig på telefonsvaren tfn 24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis) Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Tider:

Kl. 17.00 Avresa från S:t Eriks torg

Kl. 19.00 Föreställningen börjar

Kl. 23.30 Åter i Uppsala

Pris: 425 kr

Första anmälningsdag: fredag 4 mars

Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmaria Ekholm och

Margareta Knutson, tfn 24 35 01

Torsdag 28 april

Författarvandring i Uppsala

med Cicki och Rolf Barck Holst

Tider:

Kl. 13.00 Startplats: Gamla Gillet,

Fyrstorg. Rundvandring (ca 2 tim.)

där vi får höra om författarprofiler

med anknytning till Uppsala. bl.a.

Gustaf Fröding, Karin Boye, Albert

Engström, Tage Danielsson, Gunnar

Wennerberg.

Pris: 50 kr

Första anmälningsdag: onsdag 9 mars

Anmälan är bindande.

Ansvariga: Maj Aldskogius och

Kerstin Bäckström, tfn 24 35 01

Onsdag 4 maj – tisdag 10 maj

Litauen – vårt okända grannland i öster

Litauen var under 1300- och 1400-

talet en stormakt som sträckte sig

från Östersjön till Svarta havet.

Mer information om resan finns på

USU:s webbplats och kan rekvideras

från sekretariatet.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Reseledare och guide: Rolf Wendle

Pris: 5 650 kr vari ingår:

- 2 sammankomster i Uppsala före resan

- 2 nätter på båt med frukost (del i dubbelhytt, B-däck)

- egen buss som möter vid färjetterminalen i Riga

- 4 nätter på hotell i Klaipeda (f.d. tyska Memel) och i huvudstaden Vilnius

- dagsutflykter till intressanta mål

- (kulturellt, geografiskt, historiskt)

- helpension (dubbelrum)

- alla inträden och transporter

- litauisk guide som talar engelska

Första anmälningsdag: torsdag 3

mars.

Sista anmälningsdag: torsdag 10

mars.

Begränsat antal platser. Anmälan är

bindande.

Ansvariga: Rolf Wendle,

tfn 018–12 48 38,

rolfwendle@home.se och

Gudrun Bäckström, tfn 018–24 35 01

Måndag 16 maj - fredag 20 maj

Inbjudan till Bohuslän

av Ljungskile folkhögskola. Se

Medlemsbladet nr 5, 2010.

Pris: 4 900 kr i dubbelrum (enkel-

rumstillägg 800 kr) inkluderar

bussresa, guidning, övernattnings

med helpension måndag efter-

middag till fredag morgon.

Några platser kvar. Sista anmäl-

ningsdag 15 april. Anmälan är

bindande.

Ansvariga: Maj Aldskogius och

Gudrun Bäckström tfn 018-24 35 01

Tisdag 24 maj

Grönsöö Slott

med Karl Johan Eklund

En fortsättning på serien "Portal till 1600-talet"

Tider:

Kl. 8.30 Avresa med buss från

S:t Eriks torg

Kl. 10.00–12.00 Visning av Grönsöö slott, (guide Jacob von Ehrenheim) och Grönsöö slottspark på egen hand. Skriven parkguide ingår. Två grupper som byter plats efter 1 timme.

Kl. 12.00 Lunch i Brännvinsbränneriet. Gravlax med hovmästarsallad, lättöl/vatten, kaffe. Specialkost måste beställas senast en vecka före resan.

Kl. 13.00 Besök på egen hand på utställningarna "Leksaker och spel på Grönsöö", temautställning med föremål från samlingarna samt "Grönsöö 400 år", jubileumsutställning speglande Grönsöös 1600-tals-historia. Slottsbod finns i anslutning till utställningarna.

Kl. 14.30 Avresa från Grönsöö. Besök i Veckholms kyrka.

Kl. 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 450 kr (buss, entréer, visningar, lunch).

Första anmälningdag: tisdag 8 mars 2011.

Anmälan är bindande.

Ansvariga: Karl Johan Eklund

tfn 018 - 52 45 05,

kjeklund@gmail.com och

Margareta Knutson,

tfn 018-24 35 01

Onsdag 25 maj

Jordbruk i Uppland

Guide: Lars Ohlander, docent i växtodlingslära, SLU

Tider:

Kl. 09.30 Avfärd från S:t Eriks Torg

Kl. 10.00 Föreläsning "Jordbruk i Uppland" av Carin Martiin, forskare vid SLU, agronom och docent i agrarhistoria

Kl. 11.00 Lunch eller kaffe på Ultunarestaurangen Syltan

Kl. 12.00 Avfärd mot Östanå vid Solvalla, Almunge

Kl. 13.00–14.15 Lantmästare Henrik Johansson berättar om

- gårdsdriften på Östanå som är specialiserad på ekologisk mjölkproduktion

- om sällskapet "Sju gårdar i Uppland".

Vi får se hur djuren har det och hur korna kan gå och bli mjölkade av mjölkroboten när de känner för det. Förhoppningsvis hinner vi se lite på växtligheten.

Kl. 14.30 Avfärd mot Lilla Vallskog

Kl. 15.30-16.30 Lantmästare Lars Vallgård berättar om

- gårdsdriften vid Lilla Vallskogs Lantbruks AB som är specialiserad på växtodling

- att vara spannmålsodlare på en avreglerad marknad där världsmarknadspriserna råder.

Sedan tar vi en titt på grödorna.

Kl. 17.00 Åter i Uppsala

Pris: 400 kr (avgift för lunch/kaffe tillkommer)

Första anmälningdag: torsdag 10 mars.

Anmälan är bindande.

Ansvariga. Lars Ohlander,

tfn 018-32 09 01,

lars.ohlander@vpe.slu.se och

Malin Åkerblom, tfn 018-24 35 01

Resor som planeras att annonseras i Medlemsbladet nr 2 utöver teater/opera m.m.:

Konstresa till Gävle (läns museet och skulpturparker) med Märit Ehn

Rosersbergs slott med Karl Johan Eklund

En kurs för (om) hjärnan

Studiecirkeln om hjärnan är en av Senioruniversitetets hetare cirklar. Vårens cirkel fulltecknades innan första anmälningdagen gått ut.

Eva Wäppling var en av höstens deltagare i Åke Pålshammars studiecirkel. Nu är den avslutad och jag frågar henne vad hon tyckte. Jo, det enda negativa hon kan komma på är att det fanns för lite tid till frågor. I övrigt är hon positiv. Åke Pålshammar är en fantastisk föreläsare. Hon har fått svar på sina frågor om kemisk påverkan av hjärnan, t.ex. av betablockerare och bl.a. också fått veta att konstnärliga anlag beror på både arv och miljö.

Text och foto: Ulla Hjelmqvist

Rapport från AIUTA 2010

Den internationella organisationen för senioruniversitet, AIUTA (franska) eller IAUTA (International Association of Universities of the Third Age) anordnar sedan 1988 konferenser vartannat år. Efter ett uppehåll 2008 återupptogs traditionen 2010 med universitetet i San José, Costa Rica, som medarrangör. Konferensen ägde rum 15 – 16 november. Temat var "Older People, Experience and Sustainable Development". Dagen efter fortsatte man i universitetets regi under titeln: "Gerontology and Human Development".

I samband med konferensen sammanträdde dels AIUTA:s styrelse, dels generalförsamlingen. I ett tredje, mycket kort sammanträde deltog endast den nya styrelsen. Tack vare fullmakter för flera frånvarande blev både styrelse och generalförsamling beslutsmässiga.

Vid styrelsens sammanträde dagen före konferensen kunde, tack vare fem fullmakter, beslut fattas att godkänna protokollet från föregående möte i Toulouse i mars 2010. Övriga beslut innebar två bordläggningar. Som avslutning avtackades såväl AIUTA:s avgående ordförande Stanley Miller som de fyra ledamöter, däribland undertecknad, som av olika anledningar avgått ur styrelsen.

Även generalförsamlingen blev beslutsmässig och kunde utse nya medlemmar i styrelsen. Brittmari Ekholm (med Christina Tellgren som suppleant) från

Uppsala var en av dessa. Vid sammanträdet med den nya styrelsen diskuterades mest möjligheterna att förlägga 2012 års konferens till Lissabon.

I själva konferensen bereddes min egen berättelse om hur vi i Uppsala arbetar med kurser, föreläsningar, studiecirklar och resor plats under andra dagens eftermiddag och tilldrog sig stort intresse. I denna 90 minuter långa programpunkt deltog också engelsmannen Ian Funnell och Nelly del Forno från Italien.

Under onsdagen inbjöds några av styrelsens medlemmar att besöka två institutioner i San José: ett dagcenter med ungefär 30 pensionärer som gäster under några timmar varje dag och ett stort hem för drygt ett hundratal, huvudsakligen dementa, äldre. Efter dessa fyra dagar av Costas Ricas officiella arrangemang företog några av oss en privat anordnad utflykt i landet, där tillfälle fanns att besöka såväl en kombinerad kaffe- och bananplantage som regnskog. Utflykten avslutades i tid för hemresa, med återkomst till Uppsala den 23 november.

Gunnar Tibell

Du kan läsa mer om vårt internationella samarbete på iauta.org.

Konferensdeltagare på väg genom regnskogen

Foto: Nelly del Forno, Italien

Med senioruniversitetet och Tore Stenström på **Konstresa till ROM**

Romresenärerna

Det var sexton seniorer som tillsammans med vår guide Tore Stenström samlades på Arlanda en fredag i oktober inför resan till Rom. Planet avgick punktligt, och vi kunde sedan beundra Alporna med nysnö i strålände sol från flygplanet, innan vi landade i Rom, där det var 23 grader varmt. Busstransfer gick smidigt till vårt hotell Ariston, som låg mycket centralt.

Alla fick sina rum och sedan kunde vi äntligen sätta våra fötter på staden Roms gator. Nu var vi i Lorenzo Berninis, Francesco Borrominos och barockens vackra huvudstad. Vi samlades i receptionen för att gemensamt gå ut och äta en riktig italiensk lunch på en liten lokal restaurang.

På lördag morgon "ledsagade" vår guide Tore oss mot den tunnelbana, som skulle ta oss till Piazza del Popolo. Det betydde att han med dödsförakt satte upp handen mot de framrusande bilarna och banade väg för oss på de enormt trafikerade gatorna. När vi alla väl trängt oss på tunnelbanetåget, hade vi resällskap med glatt flaggviftande romare i olikfärgade kläder. Vi trodde det skulle bli fotbollsmatch, men väl framme vid Piazza Popolo uppdagade vi, att det var demonstration mot de nya pensionsbestämmelserna. Vi lyckades ta oss in i kyrkan Santa Maria

del Popolo, där vi enligt Tores anvisningar kunde beundra två av Caravaggios målningar samt få berättat hela kyrkans historia med små anekdoter.

Vi fick sedan bana oss väg genom folkhavet av tusentals sjungande, demonstrerande romare, som fyllde piazsan för att ta oss vidare till Ara Pacis, d.v.s. Kejsar Augustus' Fredsaltare, som restes år 13 f. Kr. Det är nu restaurerat, men bara att kunna se det, gå omkring det och förnimma känslan av mer än tvåtusen år var fantastiskt.

Veckan fortsatte med start varje morgon klockan 09.00 till alla Roms sevärdheter. Vi försökte insupa all den lärdom, som Tore förmedlade till oss.

Att Rom och dess verk ännu är levande fick vi förnimma, när vi skulle besöka Santa Maria degli Angeli, Michelangelos kyrka. Vi fick endast se exteriören, ty där möttes vi av ordensprydda militärer och avspärningar. Italienska soldater, som stupat i Afghanistan, skulle begravas med alla hedersbetygelser. Denna kyrka, som i begynnelsen var en badanläggning, används numera gärna i officiella sammanhang.

Galleria Nazionale är inrymt i Palazzo Barberini, som är ett av Roms största palats, vilket vi passerade på väg

mot Spanska Trappan. På palatsets fasad fanns Barberinis vapensköld i form av tre bin. Vid foten av Spanska Trappan finns Berninis fader Pietros fontän La Baraccia (båten), som i aktern har Barberinis vapensköld med tre bin. Biet som för övrigt Napoleon hade som personligt emblem.

Även vid Peterskyrkan fick vi uppleva det nutida, levande Rom. Hela Petersplatsen var full av stolar och folk köade för sittplats med biljetter i hand. Påven välsignar folket där på onsdagar. Vi fick därför gå runt om hela Petersplatsen för att komma till Vatikanmuseerna, där just då kön inte var så lång. Om det var lite folk utanför var det desto mer inne. Vi såg dock det sköna, med Caravaggios Gravsättningen och Rafaels Stanzer med Skolan i Athen som höjdpunkter. Att se och förstå allt underlättades tack vare det kompendium, som Tore utarbetat och USU skickat oss.

I Peterskyrkan beundrade vi bl.a. Berninis Tabernakel som är 29 meter högt och kunde då associera till vår Domkyrka i Uppsala, där valven är 27 meter höga. Tänka sig, som Tore påpekade, att vår svenska drottning Kristina har ett eget monument i denna enorma universella katedral!

Det var inte lätt för Tore som ideligen fick planera om våra besök med anledning av alla folksamlingar. Programmet hade allt även Forum Romanum, Colosseum, Capitolium inte att förglömma och mycket mer därtill. Vi kunde på kvällarna ta en kort promenad till den förnämsta och för mig också den vackraste basilikan S. Maria Maggiore, som lyste mot kvällshimlen. Dessutom kunde vi i de ljumma kvällarna njuta av det italienska köket utomhus, där man glatt dukade upp bord för 17 personer. Naturligtvis var ett besök vid Fontana di Trevi ett måste, för att

Tore Stenström pustar ut i spanska trappan

garantera återkomst. Samvaron och glädjen av att kunna njuta av Rom tillsammans var stor i den kunniga gruppen, och vi kan bara tacka Tore och USU för en fantastisk och underbar vecka.

Text och foto: Ulla Bennebäck

Vintertrafik

Den nu pågående vintern har varit osedvanligt kall och snörik, något som inte minst påverkar äldre och oskyddade trafikanter.

Snöröjningen är ett problem. Gatorna blir någotsånär röjda men det är värre med gång- och cykelbanor. Gångbanor råkar i allmänhet värst ut. Stora snöhögar kastas upp på olika ställen, där sikten av och till skymms för korsande gatutrafik. Den underliggande snön på gång- och cykelbanor är bara delvis skottad och bortskrapad och lämnar efter sig en ojämn och knagglig yta. Även andra trafikanter, bilister och inte minst yrkeschaufförer klagar över de knaggliga körbanorna. Ej så få av dessa kategorier hörs klaga över hur skakningar och vibrationer skakar sönder både leder och andra organ. Men till all lycka har vintern bara sin beskärda del av året och vi får snart se fram emot en vår och glömma alla vinterns vedermödor.

Inflyttningen till kommunen fortsätter och likaså befolkningsökningen. Prognosen pekar på att befolknings-talet passerar 200 000 under innevarande år. Därmed försvarar Uppsala sin plats som rikets fjärde kommun.

Utvecklingen går framåt när det gäller byggverksamheten framförallt av nya bostäder. Centralstationen med Resecentrum går mot fullbord. Vid Akademiska sjukhuset pågår bland annat bygget av Psykiatrins Hus. Stora byggplaner pågår inom Universitetsförvaltningen och den akademiska världen. Debattens vågor går ofta höga.

Bekymret för Uppsalas vidkommande förblir den ökande trafiken och svårigheterna att leda utvecklingen på rätta vägar.

Claes Risinger och Gösta Rönnqvist
Trafiksäkerhetsombud

www.usu.se – nu ännu vassare!

Som alla vet går utvecklingen snabbt som vinden på internet. Allt fler använder sig av webben för att skaffa sig kunskap. Det gäller naturligtvis också USU:s medlemmar. Ni har säkert noterat vilken utmärkt kanal USU:s webbplats är för dagsfräsch information om verksamheten. Om inte, vill WebbIT-redaktionen berätta att det har hänt mycket på USU:s webbplats sedan vi propagerade för den i Medlemsbladet nr 2, 2007. Under det gångna året har ett intensivt förnyelsearbete pågått. Webbplatsen har fått en helt ny layout, med en mängd lättåtkomliga praktiska funktioner.

Vill du bli medlem i USU?

Är du redo att bli medlem i Uppsala Senioruniversitet finns villkoren beskrivna här.

Finns det platser kvar?

På webbplatsen finns möjligheten att kontrollera om det finns platser kvar på annonserade cirkel eller resor och studiebesök.

Har något ändrats i min cirkel?

Alla aktuella ändringar förs upp, till exempel om någon cirkel behöver byta dag, klockslag eller lokal.

Har du tappat bort ditt program?

Om du råkat kasta det senaste numret av Medlemsbladet eller kursprogrammet i pappersinsamlingen kan du hämta det på webbplatsen. Även tidigare nummer finns åtkomliga som pdf-filer.

Söker du någon av USU:s funktionärer?

Senioruniversitetets styrelse och alla aktiva funktionärer finns listade med telefonnummer.

Tänker du söka stipendium?

På webbplatsen finns blanketter för detta ändamål. Det går också att ladda ner andra typer av blanketter som behövs för till exempel kursadministration och kostnadsersättning.

Vad vill dina utländska vänner och kollegor veta om USU?

Webbplatsen har presentationer av USU:s organisation och verksamhet på engelska, franska och tyska.

Kan jag nå andra senioruniversitet från USU:s webbplats?

Det finns 28 senioruniversitet i Sverige. Alla är nåbara från webbplatsen under fliken Andra SU/PU. Under fliken Externa länkar hittar du också en mängd länkar till andra webbplatser i Uppsala som kan vara särskilt användbara för USU:s medlemmar.

En juvel i USU:s krona – Bildarkivet

Senioruniversitetet sitter på en bildskatt med ett uttalat syfte som formulerats så här:

USU:s bildarkiv syftar till att med fotografiska bilder nu och för framtiden dokumentera föreningens verksamhet. Bilder och information skall finnas tillgängliga för personer, både inom och utom föreningen.

Blir du nostalgisk när du tänker tillbaka på någon spännande cirkel du har följt? Har du för tillfället glömt vad den trevliga föreläsaren hette? Klicka på fliken till bildarkivet. Kanske finns svaret där.

En lättfattlig beskrivning ges av hur arkivet kan användas. Det finns i dagsläget närmare 560 bilder att beskåda. Kanske har du själv någon bild från USU:s aktiviteter som du tycker borde finnas med i bildarkivet. Det står hur du ska göra.

WebbIT-gruppen som tronar på första sidan av detta nummer är mycket stolt över den nya webbplatsen. Den hoppas att platsen ska vara USU-medlemmarna till bästa nytta. Men den är inte högfärdigare än att den är synnerligen angelägen om och tacksam för synpunkter på platsen och kommentarer, som kan göra platsen ännu vassare. Sådana kan lämnas till WebbIT-gruppen via USU:s sekretariat.

Barbro Posse

Vår dotter gör succé i Dubai med pappas kyckling

Strax efter jul kom oväntat ett nytt nummer i USU:s rapportserie, rapport nr 11, till redaktionen för Medlemsbladet. Den såg ut som rapporterna brukar: A4-format, oglamorös layout, gulbrunt, mjukt omslag och seriöst typsnitt. Den hette *Herrarnas kokbok*, rapport från studiecirklar i matlagning för herrar 2005-2008.

Den visade sig innehålla recept till 25 trerätters middagar ordnade i förrätt, varmrätt, dessert plus lite allmänna matlagningsråd. Den kändes hemtrevligt gammeldags i upplägget i klar kontrast till receptens upphetsande matförslag. Vad sägs om Oxrulader med lardo och cassissås eller Biskopsmössor med kardemummagrädde. Men de innehåller inga konstigheter eller 17 ingredienser, bara sådant som är lätt att hitta i affären och trivsamt lätt att laga. Och lockande för gommen.

Redaktionen beslöt att i sann feministisk anda intervjua några av hustrurna till de undervisade matlagarna. Hade de märkt någon skillnad? Hände något med mannens matintresse? Fick kvinnorna sällskap i köket eller blev de till och med utkörda?

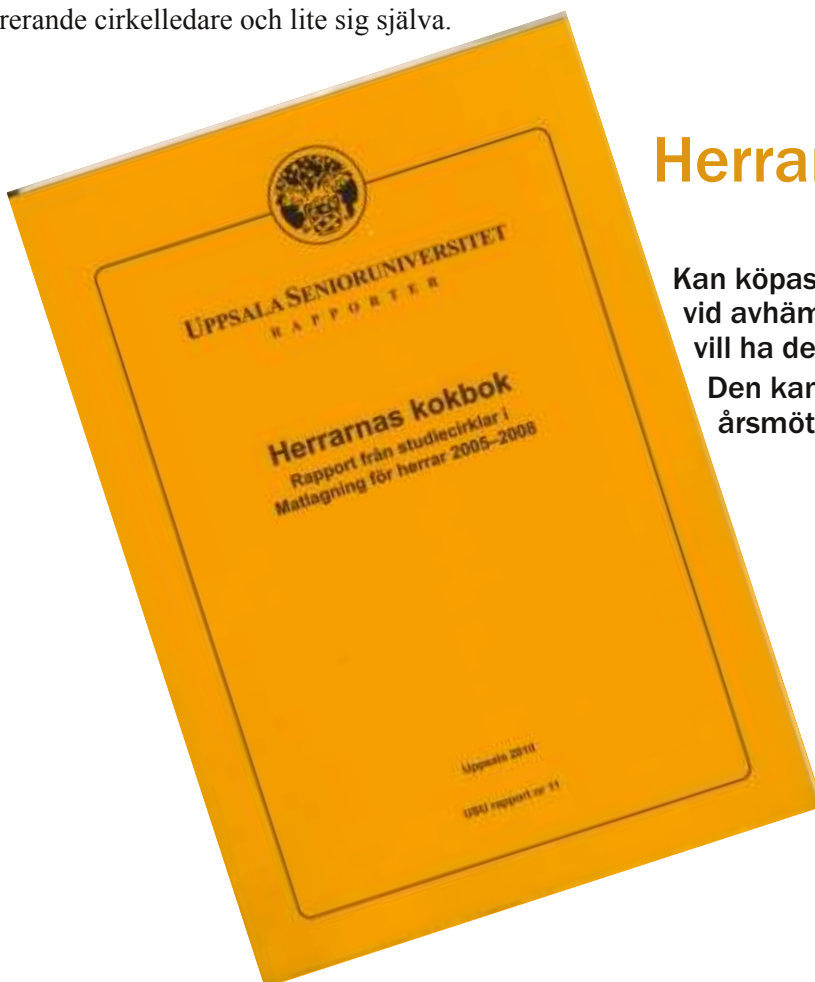
Det blev en mycket trevlig rundringning till ungefär hälften av de aktuella damerna. Alla berättade om upprymda herrar som haft mycket roligt av att arbeta tillsammans, äta tillsammans och tillsammans beundra sin inspirerande cirkelledare och lite sig själva.

Här en samling vittnesmål från hemmafronten:

- Mat blev ett helt nytt intresse för honom, han t.o.m. samlar recept
- Vårt umgänge har ökat. Inte det minsta jobbigt nu att bjuda folk – han lagar och jag städar
- Ingen ändring. Han har så mycket annat
- Han har tagit över 90 % av all matlagning men ibland får jag vara med och göra efterrätten
- Han är numera en mästare på sallader
- Det bästa jag gjort – att anmäla honom till cirkeln
- Han var inte novis men intresset och förståelsen, ja t.o.m. njutningen är nu större
- Han lagar bara ibland men han har nu en annan insikt i receptläsning och i alla förberedelser
- Han tycker att det är roligare att delta och vi bjuder ofta på tre rätter
- Alla äldre herrar borde gå sådana här kurser och få ny kunskap och glädje
- Vår dotter gör succé i Dubai med pappas kyckling

Köp *Herrarnas kokbok* till dig själv eller ge bort som present till kunniga och okunniga!

Text: Agneta Sundelöf

Herrarnas kokbok

Kan köpas från sekretariatet för 100 kr vid avhämtning, eller 130 kr om man vill ha den hemskickad.

Den kan även köpas för 100 kr vid årsmötet den 18 mars.

Verksamhetsberättelse med bokslut för år 2010

Uppsala senioruniversitet har under året vidgat sitt programutbud. Allt fler seniorer har funnit stimulans och glädje i verksamheten. Antalet medlemmar är nu knappt 2200. Verksamhetens omfattning ställer ökade krav på organisation och genomförande av alla aktiviteter samt ett fortsatt upprätthållande av en god medlemsservice. Under året har antalet ideellt arbetande funktionärer således ökat, betydande investeringar i IT-utrustning har genomförts och en genomgripande utveckling av webbplatsen och av bildarkivet har slutförts. Styrelsen har också fattat flera beslut som är ägnade att säkerställa ett ansvarsfullt genomförande av verksamheten.

Styrelse

Styrelsen var fr o m årsmötet den 16 mars 2010:

Ordförande	Ulla Myhrman
Vice ordförande	Johnny Andersson
Sekreterare	Brittmari Ekholm
Kassaförvaltare	Ellinor Lindström
Ledamöter	Rune Hedman Monika Ekman Bertil Eriksson
Suppleanter	Christina Lindqvist Christina Tellgren

Styrelsen har haft tio protokollförda sammanträden. Ett arbetsutskott med ordföranden, sekreteraren och kassaförvaltaren har bildats under året för att kunna fatta beslut i ärenden av brådskande natur.

Den växande verksamheten har föranlett en diskussion om arbetsrutiner inom såväl styrelse som sekretariat. Beslut har fattats om en arbetsordning för styrelsen.

Därutöver har ekonomihanteringen varit föremål för diskussion och beslut har fattats om en attestordning och en arbetsordning för registrering och kontroll av intäkter. Dessa senare dokument skall revideras årligen. Styrelsen har också fattat beslut avseende regler för kostnadsersättningar och förmåner i anslutning till USU:s researrangemang.

Vid planeringen av senioruniversitetets verksamhet måste hänsyn tas bl.a. till både samhällsförändringar och värderingsförändringar hos våra medlemmar. För att få ett visst underlag till framtida verksamhetsplanering har styrelsen därför, efter rekommendation från höstsamrådet, fattat beslut om att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att lämna förslag till en framtidsvision för USU.

Styrelsen har under året beslutat tilldela Marie Nordström FU:s gåvostipendium för år 2009 om 8 500 kr för en studieresa till London samt tilldela Karin Lohe USU:s stipendium för år 2010 om 10 000 kr för en studieresa till Dresden.

Revisorer

Auktoriserade revisorerna Tommy Helmerskog och Mari Skantz vid Duo Revisionsbyrå har varit USU:s revisorer med Stig Brodin som revisorssuppleant.

Valberedning

Yngve Hofvander (sammankallande), Margareta Granberg och Gunvor Kjellström omvaldes vid årsmötet 2010.

Årsmöte och extra föreningsmöte

Årsmötet hölls den 16 mars med ett 70-tal deltagare och med förra landshövdingen Ann-Cathrine Haglund som ordförande. Styrelsens bokslut fastställdes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Sedvanliga val förrättades. En mindre ändring i USU:s stadgar antogs och fastställdes vid ett extra föreningsmöte den 20 september. Avgående ordförande Kersti Ullenhag avtackades. Vidare avtackades avgående styrelseledamoten Ingrid Melin, medarbetaren i Medlemsbladet Alf Karlström, reseplaneraren vid sekretariatet Gördis Hymér samt revisor Hans År-stadius. Årsmötets gäst var Barbro Westerholm som, utifrån sitt mångåriga arbete med äldre frågor i Sverige och i olika EU-projekt, berättade om hur det är att åldras i Europa.

USU:s organisation

Ett 60-tal funktionärer är engagerade i planering och administration av verksamheten och bemanning av kansliet/sekretariatet. Samtliga arbetar ideellt. De är organiserade i nio Arbetsgrupper med en ordförande enligt följande:

Tisdagsföreläsningar (Johnny Andersson), Cirklar och föreläsningsserier (Birgitta Hedman), Resor och studiebesök (Maj Aldskogius), Internationell verksamhet (Brittmari Ekholm), Rapportserien (Rune Hedman), Sekretariatet (Malin Åkerblom), WebbIT (Jens Danielsson), AV-teknik (Maj Aldskogius) samt Redaktionen för Medlemsbladet (Barbro Posse). En aktuell förteckning med övriga medlemmar i Arbetsgrupperna finns på webbplatsen www.usu.se.

Vårkollegium och Höstsamråd

Arbetsgruppen för cirklar och föreläsningsserier inbjuder varje vår ledare av cirklar och serier tillsammans med styrelsen till ett Vårkollegium. Vid årets kollegium deltog 48 personer. Kollegiet inleddes med information om planeringen av höstens verksamhet och med en presentation av det stöd och den hjälp med AV-teknik och med planering av studiebesök och resor som kan ges till serie- och cirkelledare. Vidare gavs olika exempel på hur IT och Powerpoint kan användas i undervisningen. I de efterföljande gruppdiskussionerna diskuterade deltagarna erfarenheter och synpunkter rörande pedagogik och teknik vid genomförande av olika utbildningsaktiviteter.

I Höstsamrådet som hölls i november deltog ett 50-tal av våra funktionärer. Mötet inleddes med föredrag av professor Gunhild Hammarström om värderingsförändringar i Sverige som gav inspiration till gruppdiskussioner om viktiga framtidsfrågor.

Externa kontakter

Samarbetet med Folkuniversitetet har varit fortsatt gott och har under året ytterligare utvecklats. På initiativ av och efter inbjudan från Folkuniversitetet deltar Senioruniversitetet i ett EU-finansierat utvecklingsprojekt riktat till seniorer i de tre baltiska länderna, Finland och Sverige. Projektet kommer att avslutas med ett gemensamt seminarium under 2011.

USU är medlem i Uppsala Pensionärsföreningars Samarbetsråd, UPS, och deltog med fem ombud i UPS Årsmöte och Höstmöte. Ordföranden deltog i UPS ordförandekonferens. USU har under året även deltagit med informationsverksamhet vid den Äldremässa som årligen anordnas i Uppsala.

USU är medlem i AIUTA (Association Internationale des Universités du Troisième Age). Organisationen har som ändamål att främja äldre personers tillgång till studier och forskning. Gunnar Tibell har varit USU:s ledamot i styrelsen sedan 2006 med Brittmarie Ekholm som suppleant. Brittmarie Ekholm efterträdde Gunnar Tibell som ledamot i AIUTA:s styrelse i november med Christina Tellgren som suppleant.

Vidare är USU medlem i EFOS (European Federation of Older Students at Universities). EFOS grundades 1990 med målsättningen att främja äldre studerandes intressen vid universiteten i Europa. Maj Aldskogius har varit ordinarie ledamot i EFOS styrelse sedan 2005.

I maj var USU värd för en ordförandekonferens för Sveriges Senior-/Pensionärsuniversitet. Ett 20-tal deltagare ägnade en dag åt erfarenhetsutbyte och åt att diskutera gemensamma frågor.

Sekretariatet

Sekretariatet, som också utgör USU:s expedition, håller den dagliga kontakten med medlemmarna via telefon och e-post, tar emot och registrerar medlemsanmälningar och inbetalningar till cirklar och föreläsningsserier, resor och utflykter. Man sköter diarium och föreningsarkiv och hjälper andra funktionärer och lärare med kopiering, utskick och lokalbokningar. Flera funktionärer inom sekretariatet har dessutom specialuppgifter.

Under året har t.ex. ett datoriserat föreningsarkiv upprättats. Några av Sekretariatets funktionärer ansvarar för att det hålls aktuellt. Andra specialuppgifter är arrangemang av besök på teater/opera samt resor till museer/utställningar samt utlandsresor i samarbete med resebyråer. Föreläsning- och studiecirkelverksamheten planeras och bereds av studieledarna som också finns på sekretariatet.

Tisdagsföreläsningar

Under året har 17 tisdagsföreläsningar hållits, nio på våren och åtta på hösten. Antalet deltagare har sammanlagt varit 1 820 (föregående år 1 989) och varierat från 46 till 211 per gång. Under hösten har föreläsningarna vid två tillfällen ersatts av samtal, nämligen Tore och Carl Frängsmyr om att skriva universitetshistoria och Shirin Ahlberg Öberg och Sverker Gustavsson om politik och valresultat. Valet av ämnen har varit inriktat på att spegla aktuella frågor i vår tid med utgångspunkt i forskningen vid våra två universitet – UU och SLU – samt att uppmärksamma jubileer av olika slag. Som exempel på det senare kan nämnas Åsa Warnqvists föreläsning Anne på Grönkulla – 100 år i Sverige.

Föreläsningsserier och studiecirklar

Föreläsningsserier

Under både vår- och höstterminen 2010 genomfördes serier i konsthistoria, i musik, i jazzens historia, om olika sjukdomar, samt om Frankrike och om Tyskland. Studieresor till de sistnämnda länderna gjordes efter vårterminens slut.

Vårterminen omfattade vidare en serie om språken och litteraturen i Norden, en om hur en konsert blir till samt en om Rom, de många konstepokernas stad. Den sistnämnda följdes av en studieresa till Rom.

Höstterminens övriga serier omfattade en som behandlade rätt och rättvisa, en som tog upp de officiellt erkända nationella minoriteterna, deras språk och kultur, en om språkets makt, en om Sverige under stormaktstiden, en om forskning och framsteg inom naturvetenskap samt en serie på engelska om Jane Austen.

Totala antalet deltagare i serierna var under våren 889 och under hösten 1154 personer, en ökning med totalt 20 procent gentemot 2009.

Studiecirklar

Under vårterminen 2010 genomfördes 55 studiecirklar. Av dessa anordnades åtta inom ämnesområdena religion, filosofi och historia, tio inom litteratur, konst och musik, fyra inom samhällsvetenskap och juridik, fyra inom naturvetenskap, medicin och teknik samt 29 inom språkområdena engelska, franska, italienska, latin, spanska och tyska.

Höstterminen 2010 genomfördes 57 studiecirklar. Sju av dessa gavs inom ämnesområdena religion, filosofi och historia, elva inom litteratur, konst och musik, fem inom samhällsvetenskap och juridik, tre inom naturvetenskap, medicin och teknik samt 31 i språk.

Totala antalet deltagare i cirkelarna var under våren 722 och under hösten 629 personer, en ökning med 5 procent gentemot 2009.

Resor och studiebesök

Arbetsgruppen har ansvaret för att planera och genomföra såväl längre som kortare resor inom och utom landet, endags studiebesök, teater- och operabesök samt besök på konstutställningar. Det praktiska arbetet har skötts inom USU:s sekretariat av i första hand de personer som ingår i arbetsgruppen för resor. Tre resor har rönt så stort intresse bland medlemmarna att de har dubblerats.

Flera längre resor har anordnats i anslutning till föreläsningsserier med förtur för serie- resp. cirkeldeltagare. Sålunda har resor anordnats till Tallinn, Paris (två resor), Bryssel, Rom samt till Tyskland. En resa har anordnats till Obergurgl i Österrike i samarbete med Uppsala Dragspelsklubb Uppdraget.

Endagsutflykter har anordnats till tre herresäten i Uppland, till Sävstholms slott samt till två museer i Gävle.

Operaresor har anordnats till Heby Folkets hus samt till Kungliga Operan och Folkoperan. Teaterresor har arrangerats till Dramaten och Stockholms stadsteater.

Slutligen har besök gjorts på Nationalmuseum, kombinerat med besök och visning av filmer i Anders Hansers filmstudio samt på Valdemarsudde, Östasiatiska muséet och Uppsala universitets konstsamlingar.

Rapportserien

Arbetsgruppen har under året diskuterat rapportseriens innehåll och struktur och konstaterat att rapportserien skall innehålla två typer av rapporter, dels sådana som

speglar USU:s historia, dels rapporter av större tematiska studier i cirklar eller föreläsningsserier där en skriven rapport kan tänkas ha ett innehåll av större allmänt intresse för medlemmarna. Under året har arbetsgruppen fastställt en instruktion för sitt arbete. Rapport nr 11: "Herrarnas kokbok. Rapport från studiecirklar i Matlagning för herrar 2005-2008" har givits ut.

AV-teknik

Målsättningen har varit att alla som ansvarar för en föreläsningsserie och i vissa fall även cirkelledare ska få en teknisk assistent som behärskar den AV-utrustning som används. AV-gruppen har lämnat service till cirka tolv serier och tre cirklar per termin. I alla salar som USU använder för föreläsningsserier finns numera fast installerade dataprojektorer och hörslinga.

Alla AV-tekniker och alla serieledare har inbjudits till utbildning både i universitetet och i Missionskyrkan i början av varje termin. Under hösten 2010 inbjöds dessutom alla ledare av USU:s språkcirklar till information rörande möjligheterna att koppla upp sig till Internet via Missionskyrkans fasta eller mobila bredband. På sikt beräknas det bli möjligt även i lokalerna på Storgatan 11.

De investeringar som gjorts under året är ytterligare en radio/CD/kassett-spelare för språkcirklar samt en bärbar röstförstärkare att användas vid exkursioner och studiebesök.

WebbIT

WebbIT-gruppen har under året arbetat med ny design av webbplatsen. Den nya webbplatsen togs i drift i början av oktober. En introduktion till det nya verktyget har hållits med utvalda funktionärer. Innehållet skall i fortsättningen kunna uppdateras av flera personer. Kriterier för att göra massutskick till medlemmar via e-post har upprättats och förslag på genomförande har presenterats.

För att förenkla underhållet av webbplatsen har denna flyttats till en ny teknisk plattform. Samtidigt har bildarkivet fått nya och bättre funktioner som underlättar när man vill titta på och söka efter bilder.

Internationell verksamhet

Som ett led i ett utbyte med senioruniversitetet i Groningen var USU under våren värd för ett femtontal seniorer som besökte Uppsala under fyra dagar. Gunnar Tibell har deltagit i styrelsemöte med AIUTA i Toulouse under våren samt i styrelsemöten och Generalförsamling i Costa Rica under hösten, där han också gav en föreläsning om hur USU arbetar med kurser och föreläsningar m.m. Vidare har Gunnar Tibell ingått i en arbetsgrupp inom AIUTA med uppdrag att se över organisationens ekonomi (Working group on AIUTA finances).

Medlemsbladet

Tidningen har liksom tidigare år kommit ut med fem nummer varav nr tre och nr fem innehåller höst- respektive vårterminsprogrammet. Under året har redaktionen övertagit ansvaret för layout-arbetet för tidningen. Antalet exemplar ökade med 700 till sammanlagt 12 000. Medlemsbladet har övergått till att använda Wikströms tryckeri.

Ekonomi

Senioruniversitetet har en stark balansräkning med ett eget kapital på drygt 2,5 miljoner kronor. Det består av balanserade överskott från 30 års verksamhet, i huvudsak tillkomna efter år 2003. Styrelsen påbörjade under 2009 en diskussion om hur denna tillgång skulle aktiveras för att utveckla verksamheten till gagn för USU:s medlemmar och för att klara framtida utmaningar. Beslut med denna inriktning togs inför 2010 i och med höjningen av arvoden till cirkelledare och föreläsare samt med investeringar i IT-utrustning och utveckling av USU:s webbplats. Styrelsen beslöt att de ökade kostnaderna skulle klaras utan att årsavgift och deltagaravgifter skulle höjas. Den verksamhetsplan och budget för 2010 som styrelsen antog uppvisade ett underskott som skulle täckas genom att använda en del av det egna kapitalet. Tack vare ökad verksamhet och vissa besparingar blev årets resultat bättre än budgeterat och slutade på -84 153 kr.

Årsavgiften har sedan 2003 varit oförändrat 200 kr. Antalet betalande medlemmar var vid årsskiftet 2 186, en ökning med 6,5 procent (134 personer) jämfört med 2009. Drygt hälften (56 %) har blivit medlemmar de senaste fem åren. Andelen kvinnor är 70 procent.

Verksamheten omsatte 2 197 947 kr, varav årsavgifterna uppgick till 444 225 kr (+ 7,5 %) och avgifterna för cirklar och föreläsningsserier till 1 231 215 kr (+ 11 %). De direkta kostnaderna för verksamheten (arvoden till ledare, föreläsare, lokalhyror, studiematerial o liknande) uppgick till 1 200 219 kr, en ökning med 28 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror i huvudsak på de höjda arvoden till cirkelledare och föreläsare. En mindre del av kostnadsökningen faller på lokalhyrorna på grund av ökad verksamhet med cirklar och föreläsningsserier. De administrativa kostnaderna inklusive kansliets omkostnader har minskat med drygt 100 000 kr jämfört med 2009.

Styrelsen föreslår att årets resultat överförs i ny räkning och att underskottet täcks genom disposition av det egna kapitalet.

RESULTATRÄKNING 2010

INTÄKTER	2010	2009
Medlemsavgifter	444 225	412 950
Avgifter cirklar, föreläsningsserier	1 231 215	1 105 550
Arrangemang: kultur och resor	417 887	597 180
Rapporter, Medlemsmatrikel, Adm avg	8 120	9 690
Bidrag via FU och Kommun	96 500	84 650
S:a Intäkter	2 197 947	2 210 020
KOSTNADER		
Cirklar, föreläsningsserier, tisdagsföreläsningar	1 200 219	936 293
Arrangemang: kultur och resor	368 555	588 244
Internationellt och nationellt samarbete	31 454	51 104
Medlemsblad, Program, Webbplats	291 467	190 856
Administrativa kostn., Sekretariat	356 175	470 484
Ekonomiförvaltning, girokostn., Revision	86 115	60 570
S:a Kostnader	2 333 985	2 297 551
Rörelseresultat	-136 038	-87 531
Ränteintäkter	51 885	23 942
ÅRETS RESULTAT	-84 153	-63 589

BALANSRÄKNING 2010

	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR		
Plusgirokonton	464 469	1 016 158
Bank LF	3 293 626	3 141 742
S:A TILLGÅNGAR	3 758 095	4 157 900

EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital, balanserade vinstmedel	-2 511 001	-2 574 590
Redovisat Resultat	84 153	63 589
Ändamålsbestämda medel (till USU:s stipendium)	-30 000	-40 000
<i>S:a Eget kapital</i>	<i>-2 456 848</i>	<i>-2 551 001</i>

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	-38 118	-32 044
Skuld FU (2010-12-31)	-350 723	0
Skuld FU (2009-12-31)	0	-702 731
Förutbetalda cirkelavgifter	-283 205	-283 459
Förutbetalda avgifter föreläsningsserier	-252 751	-188 455
Förutbetalda kulturarrangemang	0	-33 610
Förutbetalda medlemsavgifter	-376 450	-366 600
<i>S:a kortfristiga skulder</i>	<i>-1 301 247</i>	<i>-1 606 899</i>

S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER	-3 758 095	- 4 157 900
--	-------------------	--------------------

Styrelsen vill avslutningsvis tacka föreningsmedlemmarna för deras intresse, stöd och engagemang i verksamheten. Ett speciellt tack riktas till alla de ideellt arbetande funktionärerna, vilkas insatser är en förutsättning för att verksamheten skall fungera.

Uppsala i februari 2011

Ulla Myhrman	Johnny Andersson	Brittmari Ekholm
Bertil Eriksson	Rune Hedman	Monika Ekman
Ellinor Lindström	Christina Lindqvist	Christina Tellgren

Dagordning

vid Uppsala Senioruniversitets årsmöte 2011, fredagen den 18 mars
kl. 13.00 i Tovensalen, Missionskyrkan, S:t Olofsgatan 40

Årsmötet öppnas av föreningens ordförande

1. Fråga om årsmötets stadgeenliga utlysning.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Val av två justeringsmän för mötets protokoll.
4. Styrelsens verksamhetsberättelse med bokslut för det gångna verksamhetsåret.
5. Revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret.
6. Fastställande av resultat- och balansräkning.
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
8. Styrelsens information om verksamhetens inriktning och ekonomisk plan för innevarande verksamhetsår.
9. Val av ordförande för ett år.
10. Val av tre styrelseledamöter för två år och två suppleanter för ett år jämte eventuellt erforderligt fyllnadsval.
11. Val av två revisorer och en revisorssuppleant.
12. Val av valberedning.
13. Fastställande av medlemsavgift för nästa verksamhetsår.
14. Ärenden som styrelsen hänvisat till årsmötets behandling, anmälda i kallelsen till årsmötet.
15. Motioner till årsmötet.
16. Mötet avslutas.

Efter mötet talar författaren och professorn Merete Mazzarella om "Att skriva sitt liv".
Därefter bjuder USU på kaffe och tårta.

Förslag till Styrelse

Uppsala Senioruniversitet, USU, 2011

Ordförande:	Ulla Myhrman	Omval till 2012
Ledamöter:	Bertil Eriksson	Omval till 2013
	Ellinor Lindström	Omval till 2013
	Johnny Andersson	Vald till 2012
	Brittmari Ekholm	Vald till 2012
	Rune Hedman	Vald till 2012
	Monika Ekman	Vald till 2012
Suppleanter:	Christina Lindqvist	Omval till 2012
	Christina Tellgren	Omval till 2012
Revisorer:	Tommy Helmerskog	
	Maria Skantz, båda	
	DUO revisionsbyrå	Omval till 2012
Revis.suppl:	Stig Brodin	Omval till 2012
	Uppsala, december 2010	
Yngve Hofvander (sammankallande)	Margareta Granberg	Gunvor Kjellström

Den nyvalda styrelsen kallas till konstituerande sammanträde omedelbart efter årsmötet

Första kyssen

Midvintermörkret var, som alla tidigare år, kompakt. Solen gick upp efter klockan tio och ner före klockan två. Åtminstone började gryning resp skymning vid dessa tidpunkter och däremellan var det ju inte dagsljus utan snarare halvdager mellan två svarta väggar. Och kallt. Men detta jullov fanns dock en ljuspunkt: FKG-konferensen på Södra Vätterbygdens Folkhögskola i Jönköping dagarna före trettondagen. Jag gick i första ring och hade av Fria Kristliga Gymnasieföreningen i Östersund valts till ombud för denna årliga sammankomst. Att få resa bort helt på egen hand utan föräldrars vakande ögon – bara det var hisnande! Och att vara ombud på en konferens, det kändes så – så vuxet!

Första kvällens samkväm skulle ge de cirka trettio gymnasisterna tillfälle att bekanta sig med varandra. Musik, sånglekar och några folkdanser lättade upp stämningen. Vid borden hade vi placerats varannan pojke varannan flicka, så långt det gick. Gossen på min vänstra sida hette Simon, han var lättpratad och berättade gärna om sig själv. Samkvämet slutade med aftonbön – FKG var ju arrangör! – och så ”gick var och en till sitt”, som uppmaningen lød.

Följande dag ägnades åt grupparbeten. Min blick sökte efter Simon, jag hade gärna arbetat med honom, som jag lärt känna lite grann, men han hade tydligen fått andra uppgifter och syntes inte till. Under lunchen stötte vi ihop och han blinkade förtroligt till mig som till en gammal bekant, vilket piggade upp mig högst väsentligt. Vid den gemensamma middagen fick man sitta var som helst. Och Simon kom och satte sig bredvid mig! Jag blev lika lycklig som förlägen, eftersom det var just detta jag hoppats på.

Efter aftonbönen följde Simon mig ’hemåt’ som vore det något helt självklart. Ute var det ännu mörkare än hemma i Jämtland, där i alla fall snön lyste upp en aning, men detta mörker kändes bara sammetslent. Samtalet flöt som om vi känt varandra länge och det mesta kändes både naturligt och spännande.

Vid ett stort träd stannade Simon och drog mig till sig.

– Vet du vad jag fastnade för hos dej? viskade han.
– Dina glada ögon, med så mycket vemod i botten.

Mina ögon?! Han hade fastnat för mina ögon! ”Glada ögon med vemod i botten”. Aldrig hade Bosse i fjärde ring, som alltid brukade gå bredvid mig på raserterna, sagt något om mina ögon! Och aldrig hade jag anat att det kunde vara något speciellt med dem. Helst hade jag velat springa hem direkt och titta i en spegel, och leta efter deras vemod. Men Simon drog mig ännu närmare och jag kurade ihop mig i hans famn. Så sökte hans läppar min mun. Den djupa tungkyssen var plötsligt ett faktum. Jag var sexton år, okysst och helt oförberedd på denna osmaklighet. Samtidigt ville jag i allt vara duktig flicka och göra vad som förväntades av mig. Trots att det bjöd mig emot besvarade jag hans tungkyss så länge som jag tyckte hövligheten krävde. Sedan drog jag mig snabbt tillbaka och skyndade hem.

Detta var alltså att kyssas! Som skulle vara så fantastiskt. Strängt taget var det rätt äckligt. Inte hade då någon groda blivit prins! Snarare prins som blivit groda.

Nästa dag höll jag mig undan. Efter avslutningsmiddagen sökte Simon upp mig för en ny kvällspromenad och – troligtvis – för en repris av gårdagen. Jag skakade stumt på huvudet och ville gå därifrån. – Men vad är det för fel? I går var du ju så het!? Jag gav honom ett snabbt ögonkast. Rösten var irriterad men ögonen var snälla och undrande. Kanske vemodiga?

– Måste packa, far tidigt, mumlade jag. Så gick jag snabbt därifrån för att inte hinna ändra mig. För även om han inte var en prins, var han verkligen inte någon groda...

Ingegerd Törnkvist